SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1167
van **JOHAN DANEN**
datum: 20 september 2022

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Scholen - Energiebesparende en energieopwekkende maatregelen

In het najaar van 2021 heb ik de minister in de commissie Onderwijs al eens ondervraagd over de stijgende energiekosten en het effect daarvan op de werkingsmiddelen van de scholen (vraag om uitleg nr. 4630). Uit de meest recente Schoolgebouwenmonitor was immers gebleken dat slechts 12% van de ondervraagde directeurs een positieve beoordeling gaf van de energiekosten in verhouding tot de beschikbare oppervlakte. Voor 51% van de vestigingen gaven deze directeurs aan dat de energiekosten onvoldoende laag liggen in verhouding tot de beschikbare oppervlakte. De aanleiding van mijn vraag waren de sterk gestegen energieprijzen in oktober 2021, maar wij weten allemaal wat er ondertussen met de energieprijzen is gebeurd.

Uit de bevraging bleek ook dat aardgas op 84% van de vestigingsplaatsen de energiebron voor verwarming is. 22% van de vestigingsplaatsen heeft stookolie als voornaamste energiebron, terwijl elektriciteit op 20% van de vestigingsplaatsen voor de verwarming zorgt.

In zijn antwoord wees de minister naar de jaarlijkse werkingstoelagen die scholen ontvangen en die ze autonoom kunnen besteden. Met deze werkingstoelagen worden ook de energiefacturen betaald. De minister wees er ook op dat het onmogelijk is om een globaal beeld te krijgen van het aandeel dat de energiekosten uitmaken op de totale uitgaven omdat deze kosten sterk variëren per school op basis van de grootte, de ligging, de ouderdom van de infrastructuur, het energiepeil en de al gedane investeringen. Verder gaf de minister ook aan dat het gebruik van tools in verband met duurzaamheid wordt aangemoedigd. Zo heeft het Facilitair Bedrijf van de Vlaamse overheid de duurzaamheidstool 'GRO' ontwikkeld. Verder werkt de Vlaamse overheid aan een praktische scholenbouwgids voor duurzame scholenbouw om de scholen te helpen en te begeleiden in het bouwproces, en worden investeringen in energie en duurzaamheid gestimuleerd met o.a. renteloze leningen en energy service companies (ESCO's).

Naast de genoemde maatregelen, kunnen scholen ook gebruikmaken van het aanbod van het Vlaams Energiebedrijf (VEB). Dankzij de relancemiddelen kan het VEB in de periode 2021 tot eind 2022 ter waarde van 20 miljoen euro aan steun toekennen aan o.a. scholen voor verschillende energiebesparende en energieopwekkende maatregelen. Scholen die onder AGION (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs) vallen, kunnen naast de relancesteun bijkomend AGION-subsidies ontvangen. GO!-scholen kunnen de relancemiddelen ook combineren met subsidies voor het uitfaseren van stookolie. Specifiek voor zonnepanelen, heeft het VEB een aanbod voor scholen waarbij zij volledig ontzorgd worden. De eerste stap - de opmaak van een haalbaarheidsstudie - is bovendien gratis.

Vlaams Parlement

De Europese richtlijn over de energieprestatie van gebouwen bepaalt dat vanaf 2021 alle nieuwe schoolgebouwen Bijna-EnergieNeutraal (BEN) moeten zijn. BEN-gebouwen verbruiken weinig energie voor verwarming, ventilatie, koeling en warm water en de benodigde energie wordt uit groene energiebronnen gehaald. Op lange termijn betekent dit goed nieuws voor de energiefactuur van de scholen, maar daar hebben scholen met een verouderd patrimonium nu weinig boodschap aan.

1. Tijdens de commissiezitting van 7 oktober 2021 verwees de minister naar de verschillende mogelijkheden die er voor scholen bestaan om de energiefactuur te drukken.

    a) Hoeveel scholen hebben er in 2021 - via het VEB - gebruikgemaakt van de relancemiddelen om energiebesparende en energieopwekkende maatregelen uit te voeren? Voor welk bedrag werd er in middelen voorzien?

    b) Hoeveel van deze scholen hebben bijkomend een beroep gedaan om de subsidiemogelijkheden van AGION of GO!? (aantal scholen opgesplitst per koepel; toegekend bedrag per school).

    c) Scholen kunnen gebruikmaken van het ontzorgingsaanbod van het VEB om zonnepanelen te installeren.

        i. Hoeveel scholen (opgesplitst per koepel) hebben de gratis haalbaarheidsstudie laten uitvoeren in 2021?

        ii. Hoeveel scholen (opgesplitst per koepel) hebben in 2021 effectief een zonne-installatie in gebruik genomen?

2. Wat is de stand van zaken van de praktische scholenbouwgids voor duurzame scholenbouw? Werd deze gids reeds ter beschikking gesteld?

3. Het Facilitair Bedrijf heeft een duurzaamheidstool ‘GRO’ ontwikkeld.

    Hoeveel scholen hebben in 2021 daarvan gebruikgemaakt?

4. Scholen kunnen sinds 2020 tot een half miljoen euro renteloos lenen voor investeringen in isolatie, hoogrendementsketels en zonnepanelen.

    a) Hoeveel renteloze leningen werden er verstrekt in 2020? Voor welk bedrag werden er renteloze leningen toegekend (opgesplitst per koepel en per maatregel)?

    b) Hoeveel renteloze leningen werden er verstrekt in 2021? Voor welk bedrag werden er renteloze leningen toegekend (opgesplitst per koepel en per maatregel)?

5. In zijn antwoord gaf de minister ook aan dat scholen gebruik kunnen maken van een ESCO-overeenkomst voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen. Uit het eindrapport ‘Energiebesparing bij scholen’ (22 maart 2023) blijkt echter dat dit geen evidente denkpiste is omdat door de lange terugverdientijden van de investeringen een ESCO niet interessant is. Ook zijn de te betalen rendementen aan een ESCO vaak hoger dan de huidige rentevoeten bij een financiële instelling.

    a) Hoeveel scholen (opgesplitst per koepel) hebben in 2021 een ESCO-overeenkomst afgesloten?

b) Wat was de gemiddelde investering per ESCO-dossier?

c) Een aandachtspunt dat in het eindrapport wordt vermeld, is het belang van ontzorging van scholen om succesvolle energiebesparingsprojecten te realiseren.

   i. Ziet de minister een rol voor Vlaanderen weggelegd voor wat betreft de ontzorging van scholen? Hoe zou Vlaanderen deze rol kunnen opnemen?

   ii. Kan het VEB een actieve rol spelen om scholen te ontzorgen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (821), Zuhal Demir (1167)

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 1167 van 20 september 2022
van **JOHAN DANEN**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.